

A'

TSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Nro 38.

Költ Bétsben. Sz. András Havának (Nóvembernek)
8-dik napján 1796-dik Esztendőben.

Hadi Környütlállások.

Moguntziából Octóber' 28-dikánn: —
„Tegnapelőtt a' *Nahe* vizénn, innen *Sponheim*nál, hofzszas viadal vólt, melyben a' Frantziák sok embert vesztettek, kivált lovast: részünkről, két *Moguntziai* Bata-
lionokban esett leg több kár. Tegnap minden részről omlott által a' *Nahe* vizén nagy számmal az ellenség, 's mindég újabb újabb segítséget kapvánn, egészsz nap folytatta a' hartzot, melyben mindazáltal fe-

Q q

lette sokkal többet vesztett Ő, mint a' Miéink. Ezek azonban, mivel kevesebb számmal vóltak: már ma tsak az Előlvígyázóikat tartják a' *Selz* vizén túl. A' nagyobb rész ide által vagyon tsendességben.

Párisból is azt írják *Mántua* felől, hogy újra fel vólt szabadúlva, Oct. 19-dike tájján a' *Bonaparte'* ostroma alól, és *Gr. Wurmser'* fő-quártélja *Goitóban* vólt Észak felé *Mántuától* 3-adfél óránnyira.

A' nagy hadi készülétek, mely hatóságos eszközei légyenek a' tisztességes Békességnek: bizonyítják az újjabb *Párisi* Tndósítások, melyek szérént még arra se' köteleztetik egyáltalában a' *Nápolyi* Felség a' Békességkötésben: hogy minden *Anglus* Hajók előtt bé zárva kéntelenítések tartani a' Kikötőhelyeit; hanem tsupán arra, hogy egyszerre ne botsásson bé azok közzül többet négynél; de ugyan ez a' Feltétel vagyon meghatározva a' *Fr. Hajókra* nézve is.

Modénából Oct. 17-dikénn: — „Tegnap tartatott itten az újj *Ország-gyülés*, *Bonaparte*, 's *Salicetti* és *Garrau* paranzolatjok szérént. Meg-jelentek abban *Bonónia'* részéről 36; *Ferrarából* 24; *Modena* és *Reggio* részéről pedig 40; mind öszsze tehát 100 *Deputátusok*. A' *Gyülés'* Elölülőjévé választatott *Aldini*, 's *Secretáriussává Magnani*, mind a' ketten *Bonó-*

niai Prókátorok. Első tanátskozássoknak tárgya a' vólt: mint kötlessék egy Respublikává a' nevezett négy Város a' hozzá tartozó birtokokkal együtt.

Olafz - Országból írták Oct. 21-dikén, hogy a' Fr. Direktórium, Pápa Ó Szezsége' Birtokai ellen, minden ellenségeskedéseket meg-fíltott, továbbí rendelésekig.

A' *Portugalliai* Békességet munkálódó Követ, Oct. 8-dikánn mutattatott bé *Párisbann* a' Direktóriumnak.

Nagy-Britanniából. —

Sok tanátskozások után, Lord *Malmesburyt* választotta a' Ministériom, Rendkívülvaló Első-rangú Ánglus Követté és telyes hatalommal fel-ruházott Ministerré a' Frantzia Közönséges-Társaság' Végrehajtó Kormányfzékéhez, és Octób. 12-dikénn elő is mutatta a' Királynak, a' ki örömost helybe-hagyta Lord *Malmesbury*-nak említett tulajdonságú Ministerré lett választatását, 's szokás szerént meg is eskettette Azt; mely tzeremónia után bútsút vett Lord *Malmesbury* a' Királytól. Más nap, *Pitt* Úrnál ebédelt, a' Kabinétséli minden Ministerek' társaságában. Oct. 15-dikénn estve el indúlt *Dover* felé, a' hova más nap el érkezett: de az ellenkező szelek miatt ott tartózkodott még Oct. 18-dikánn reggel is, a' midön egy Kurír

érkezett hozzá, a' *Károly Fő-Hertzeg*' fő-
 rensés előmeneteleiről való Tudósítások-
 kal. Követség-Secretáriusául *Ellis György*
 Úr rendeltetett melléje. Adattak mellé 4
 Udvari Kurírok is, hogy *Londonba, Béts-*
be, Mádrítba 's a' t. egyfzeribe lehessen
 tenni a' szükséges Híradásokat. Sok Lui-
 dórt öszsze-vásároltatott *Pitt* Úr ezen Kö-
 vetség' számapra, melynek egyéb kézfületjei is
 oly fényesek, a' milyeneket kíván a' *Nagy-*
Britanniai Nemzet' méltósága; 's a' *Fran-*
zria Direktórium' fényessége is. Egy *Go-*
wer nevű Lord is megy véle. Akartak
 Mások is Úti társaivá lenni: de nem fo-
 gadta fel Öket.

(Lord Malmesbury, sok Követségeken forgott
 már. Ő járt Braunsvaigba, a' Nagy-Britanniai Koro-
 na Örökösének Wallis Hertzegnek Feleségéért. Ő kö-
 tötte a' Frigyet 1788-dikbann; Nagy Britannia és
 Pruzszia között, a' Frigyes Belgyiomi Helytartónak Leo
 nevezetű mulató-helyébenn nem meszszehágától, a' hová
 1784-benn; Első-rangú Követté rendeltetett volt; 1776-
 bann, Rendkívülváló Követnek ment Pétersburgba,
 a' hol a' Bath nevű Rend' tziimerét nyerte a' Tsázar-
 nétól; Berlinbe, hasonló rangal küldtetetett vala
 már 1772-dik esztendőbenn; az előtt volt Minister
 Brüzszelbenn; még elébb pedig Követség - Secretá-
 riussa Madritbann, a' hová t. i. 1768-dikban ment leg
 elsőben, és a' hol Ő tsinálta meg az alkut az úgy
 nevezett Falkland Szigetei eránt. Most 50 esztendő.
 1788-dik esztendő előtt Harris Úrnak hívatatott: ha-
 nem az említett esztendőben emeltetett a' Király ál-
 tal, Lord Malmesbury nevezet alatt Mágnásságra. Az
 Atyya, a' Tengeri dolgokra ügyelő Kormányfzék'
 Lordjainak volt elébb Tag-társok; annakutánna pedig
 a' Királyi Kamara' Lordjainak.)

A' mi Instrukciókat (Útasításokat) adott a' *Londoni* Udvar, *Páris*ba küldött Követ-jének Lord *Malmesbury*nak: azoknak jelentésével *Shaw* nevű Kurírját indította *Béts*be a' Ts. K. Udvarhoz.

A' *Londoni* Magistrátus, megköszönte a' Királynak Írásbann, hogy Ő Felsége, Békességet munkáló Követet küld *Páris*ba: de egyszersmind oly bizodalmat is nyújtott a' Királynak, hogy ha a' Békességről való alkudozás sikeretlen lenne: úgy Ő Felsége, még nagyobb segedelmet várhat a' végre *London* Városától, hogy bétsületes Békességekötésre lehessen kényszeríteni az ellenséget.

Azt a' napot, melyen, ez előtt 16 éftendőkkel választódott volt *Fox* Úr legelsőben *Westminster* Városa által Országgyűlési Taggá: nagy vendégséggel inneplették a' Barátjai *Fox* Úrnak, a' *Shakespeare* nevezetű Vendégfogadóban. Egy Beszédet tartott szokás szerént *Fox* Úr azaz az alkalmatossággal, a' melybenn igen buzgott az Ország' hajdani Konstitúziójának maga eredeti épségében való megtartásáért: „Mindnyájunknak vagyon, úgymond, hasznunk benne, hogy Békesség legyen. Ha megszerzik azt nekünk a' mostani Ministerek: senki az egész Országban nem fog annak inkább örülni mint én. Békesség' idejénn jobban hartzolhatunk Mi a' Konstitúziónkért, mint Had' idejénn: 's

ezekből és több más okokból kívánom én a' Békességet. — Nagyon tetszett Gróf *Bedford*nak, *Sheridán* Urnak, 's az egész Gyülekezetnek a' *Fox* Úr' Beszéde. A' Frantzia Respublikával mentől elébb kö- tendő betsületes Békességért ivott a' töb- bek között az egész Társaság, *Fox* Úr- nak buzdítására.

Curtis Tengeri-Vezérről reménylették vala Angliában, hogy védelmére fog siet- ni a' *Newfoundlandi* Stokfis-halászatnak: de a' nevezett Admirális, 15-dik Oct. benn vizsgálta érkezett Anglia partjaihoz a' *Jamaikai* Hajóssereggel *Torbay* alá. *Richery* Frantzia Admirális, magános boszszúságból is ront *Newfoundland*bann, valamint tsak ronthat: mert azzal az alkalmatossággal, midőn az Anglusok is el rontották vőlt a' *Newfoundlandi* halászathoz való készület- jeket a' Frantziáknak: nagy kárt tettek kü- lönösen *Richery*nek is és a' Direktórium' egyik Tagjának *Letourneur*nek, kiknek mind kettőjöknek szép részek vőlt az em- lített készületekben. Az említett *Jamai- kai* Kalmár-Hajóssereg, százharmincz ra- kott hajókból állott, mely után vátig le- selkedett *Richery*: de sikertelenül. Nem kaphatott el még többet mind öszsze hét Kereskedő Hajóknál, melyek *Quebeck*ből jöttek, de koránt sem oly gazdag teréhvél, mint azok, a' melyek drága bőrökkel szok-

tak onnét indulni Nóvemberbenn, Ánglia felé.

Ámerikának *Halifaxi* partjainál járkalgatott fel 's alá *Barnay* nevű Frantzia Hajós-Vezér, három Fregátokkal. Ezen Fregátokból *Elisabeth* nevű, negyven ágyúst és négyszáz emberest el vett *Murray* Ánglus Tengeri-Vezér, 's még a' más két Fregátokról is, melyekenn sok kész pénz vólt, az a' hír, hogy kéntelenítettek meg-adni magokat az Ánglusoknak.

A' szárazon szolgáló Ánglus Katonaságot jobb lábra szándékozik állíttatni *Pitt* Minister, és a' számát, 60 ezerre szaporíttatni. Ennekfelette azt akarja, hogy szükség' idején minden Polgár, Katona legyen; mely végre, Vasárnaponként, Isteni-tisztelet után, fegyverben gyakoroltassék.

Elegyes Tudósítások.

Páris' falainn következő betűk találtattak a' múltt Hónapbann:

I.	I.	I.
P.	P.	P.
R.	R.	R.
F.	F.	F.

M. D.

Ezen betűk, ily értelmet foglalnak magokban, deák nyelvenn:

Juvenum Insolentia Imperat,
Patrum Prudentia Perit.

Regnum Reipublicae Ruet
Ferro, Flamma, Fame,
Manu Domni.

A' *Brüszfzeli* Apátzák, erőss lelküségget öntöttek minden más Szerzetesekbe a' magok példájával: mert állhatatos bátorsággal meg-mondották a' Frantzia Biztosoknak, hogy ha Őket erőszakossann akarják ki verni a' Klastromjaikból: Ők, minden ki gondolható eszközök által igyekeznek az Isteni és Nemzeti óltalmat megnyerni a' magok Üldözőik ellen: 's ennek tselekedésétől még a' giljotin se' rettentheti el Őket.

Az Iffjú Svéd Király, és az Igazgató-Hertzeg, szerentséssen vízfzja érkeztek *Pétersburgi* útjokból *Stokholmba* Octób. 15-dkén.

Béts.

A' Ts. K. Bibliothéka' Második Fő-Gondviselőjének *Dénis* Udvari Tanácsos Úrnak Nemzetünkhöz intézett magafztaló és buzdító deák Verseit már közlöttük: közöljük most *Bétsi* Directoriális Referendárius *Birkenstock* Udvari Tanácsos Úrnak hasonló tárgyú és tzelú Verseit is, melyeknek titulussa ez: Ad Hungaros Hungarus. A' titulusos Levélnek második oldalán, elő van adva *Verbötziből*, a' had kezdés eránt szokásba vett özfzje-hívásbéli tzeremóniájok a' Hunnusoknak, hogy t. i. egy véres hegyes tört vagy fzablyát hordozott

el egy Vitéz azoknak hajlékaik között, 's a' táborjokban; kit követett a' szándéknak Kikiáltója. Ez a' tzeremónia, a' következő oldalon ki vagon jó nagy formában ábrázolva, mely alatt olvastatik az alább következő Verseknak tsupán az elsője. — Az utolsó előtt való levélnek második oldalán egy lovagló, 's szablyáját kezében tartó Huszár szemléltetik, ki felé repül a' Fáma, ki terjesztett jobb kezében egy borostyán koszorút; a' balban pedig egy paizst tartva, melyenn olvastatik: **PANNONIA.** Ezen Képet követő utolsó levélnek első oldalán vagynak az öt utolsó Versek.

Azon Képe Szüz Máriának, melyet tegnapelőtt hordoztak nagy protzefzfzióval, 's mely protzefzfzión jelen vólt maga *Migazzi* Cárinalis is, Cópíája (Mássa) annak a' tsudálatos Képnek, mely tartatik *Szabolts* Vármegyének *Póts* Helységében. Éppen most ízáz esztendeje, hogy azon Kép tsudálatossan sírt. A' Cópíát itt a' *Sz. István* templomában tartják.

A' Ts. K. Udvar, most egyfzérre kétfzeres gyáfzt visel, úgymint a' *Szárdinai* Királyért, a' ki Oct. 16-dikán hala meg gutaütésbenn, életének 71-dik esztendejében; és a' *Dániai* Özvegy Királynéért *Juliána* Máriáért; ki a' *Braunswáig-Wolfenbütteli* Házból vette származását 1729-dik eszt. ben, 's meg hólt Oct. 10-dikén

Occasum Gallus, Gallus populatur et ortum;
 Horror ubique, cruor, flamma, rapina,
 chaos.

Encelados credas, rupturos ipsa Tonantis
 Atria, et aeterno ponere jura Jovi.

Nil minus intentant, quam raptum cardine
 mundum

Tollere, et omne hominum dilaniasse
 genus.

Sola quies, ingens ex omni parte ruina,
 Cunctaque cum tonitru se pereunte trahi.

Qualis, ubi coelo rubuit lugubre cometes,
 Terra pavet, latae sic tremuere plagae.

Intremuit hercyniis discors Germani silvis,
 Intremuit Rhenus, Lahna, Mosella, Nicer.

Jam properat supplex, jam flexo poplite
 multus

Princeps, multa probis urbs celebrata
 viris,

Eloquar, an sileam? — quasi dona beni-
 gna precatur,

Ceu dominos servus, pacem et amicitiam.

Ipsae etiam, membris ac toto pectore Teuto,
 Secedit, rupto foedere, Cattus iners,

Cattus, cristato genus insuperabile Varo,
 Et terror Romae, dum caput orbis erat.

Ad Moenum victor non pridem, assertor
 et urbis,

Qua Caesar fascas ac diadema capit;

Ante urbis portas a Rege ac Teste laborum
 Exstructus, loquitur fortia facta lapis;

Tota cui laeto plausit Germania cantu,
 Secedit, rupto foedere, Cattus iners.
 Portentosa Sacrum per Regnum Linea serpit;
 Quae trans sunt, hosti diripienda patent.
 Ingemit Arminii, tales exosa nepotes,
 Umbra, tenebroso, proh pudor! augurio.
 Haec rerum facies, sors haec miseranda
 potentis

Nuper erat populi, sors metuenda nimis.
 Nil desperandum! duri inclementia fati
 Vincitur audendo; fortibus astra favent;
 Consilio validaque manu, non triste dolenti
 Ardua res agitur; mens decet alta viros.
 Quare agite! Hunyadis, Corvini atque in-
 victorum

Patria quos genuit, Martia terra, Ducum
 O Socii memores! perque hos, haec fulmi-
 na belli,

Per decus et clarae lumina Pannoniae,
 Sectemur fratres diuturno Marte calentes!
 Moxque catenatus sub pede Gallus erit.
 Tangite mecum aras, et sacra per ossa pa-
 rentum

Juremus: Gallus victima nostra cadat!
 Si decies mitem Caesar praetendit Olivam,
 Surda recusaret Curia dona Deum.
 Gens nimium infelix! Libertatisque catenis
 Mancipium, et vegeto moesta ruina solo.
 Olim ingens fama, nunc detestata per or-
 bem,
 Elysium quondam, Francia! nunc ba-
 rathrum!

Ex bello bellum, tota compage soluta,
 Nulla rati superest ancora, nulla pharos,
 Nulla basis regno, nec apex, petulantia
 vulgi

In sua crudeli viscera dente furit.

Quid mirum! Regem, Fas omne, Saera,
 omnipotentem

Ejuraverunt improba turba Deum!

Aut latebras quaerit trepidans et inutilis
 armis,

Aut simulat, laeta fronte, probare nefas.

Tot mala, tot clades potuit Catilina Phi-
 lippus,

Suasisse et sceptri seditiosus amor.

Nec via, nec medium est, diram compo-
 nere litem,

Et pia pacifici claudere templa Dei.

Namque ubi legitimum caput est, concors-
 que voluntas,

Et bene pactorum sancta tenaxque fides?

Quois nulla est aequi reverentia, nulla datur
 Pax;

Nulla fides homini, qui negat esse Deos.

Quin reditura timet revolubilis usque Se-
 natus

Bellantum dominis agmina saeva suis.

Incubat oppressor genti, genus omne fu-
 turum

Immolat, ut possit dicere: Rex Ego sum,

Pace frui magnum est, Cives! at credite,
 majus,

Majus, honoranda conditione frui;

Nulla salus nobis, nisi nunc decernere ferro,
 Quodque volunt, facinus tempus in omne
 luant.

Dum jactant, veteres immensum extendere
 fines,

Non sit firaminea pax redimenda casa.
 Ferte citi gladios, gressus glomerate, fugaces
 Jam premit et lacerat vindice terga manu
 Lauriger en Juvenis, biga dignusque qua-
 driga

Carolus, Austriacae gloria spesque Domus!
 Inter terrificas aluerunt castra phalanges,
 Et legione potens, et numerosus equo;
 Instauratque animos, et saevis totus in armis
 Auget virtutum nobilitate genus.

Ast nunc Ausoniis late bacchatur in oris
 Alter, Danubii tertius arva vorat,
 Sedibus antiquis nos expulsare minatus;
 Quem nos — sed verbis cur ego facta
 moror?

Quique Istrum Savumque bibunt, celerem-
 que Marisum,

Accolit ulvosas qui Balatonis aquas,
 Quique habitant montes, fulvis juga feta
 metallis,

Aut Cerere et Baccho rura beata tenent,
 Festinate viri! properent — mens omni-
 bus una —

Hungarus et Dacus, Blacus et Illyrius.
 Tympana jamque sonant aeratis classica
 campis,

Horret equo, ac hastis ferreus horret ager.

Qui valida nequeunt rebus succurrere dextra,
 Archon, Matronae, languidus, aere juvant,
 Aere juvat mitra fulgens ac murice Praesul,
 Aere, diu reserans clausa talenta senex.
 Panno venit, Panno! jam Regis et Austria-
 dum res

Securae stabunt, incolumesque Lares.
 Pro sceptro Austriadum, cujus pars maxi-
 ma Panno est,

Proque aris ferrum fringite, proque focis!
 Austria, quae toties contra fera cornua
 Lunae

Aegide nos textit, floreat armipotens!
 Panno venit, vanis praeponens seria nugis;
 Grande supercilium, terror in ore sedet;
 E galeaque volaque nives sine murmure
 potat,

Nans scindit fluvios, calce palustre gelu,
 Terribilis Thraci, formidatus Frederico,
 Stare loco doctus, vincere sive mori.

Panno venit, Gallus disjectis evolat armis;

Si perstet patulis turpe cadaver agris.

Erubuit Natura diu spectacula, et omnem

Europam ingentis pabula moesta rogi;

Sequana et altivolam visus sacer Auriflam-
 mam

Francigenum Genius mergere, dira canens,
 Vaticinans dirum Tibi, latro Lutetia! Fatum;

Tollitur in coelum clamor, et ecce! gravi

Ultrix Borbonidum, Rhamnusia fulgurat
 ense,

Et satis est, inquit, sanguinis ac scelerum!

Multa Renascentur, quae jam cecidere,
redibunt

Relligio, Pietas, Fasque, Pudorque,
Fides.

Macti animis fortesque viri atque inclyta
pubes!

Venit summa dies! Panno coronet opus!
Depositura truces male parta sede potentes,
Noster erit clypeus dextra tremenda Dei.
Atram, centenis quae sibilat anguibus, hy-
dram

Hungarus herculeo robore sternet humi,
Sternet humi, finemque dabit crudelibus
ausis,

Insonti parcens, fulmineusque reo.
Post exantlatos veniet Pax alma labores,
Atque coronatis ire licebit equis,
Factaqua servabunt ac indelebile nomen
Annales patrii, marmora, posteritas.

*Jam medio Procerum stat majestate co-
ruscans,*

*Magnanimus, magna Rex, Pater, Hun-
gariae.*

REX HAVE HAVE FRANCISCE PATER OP-
TIME TOTVS

HUNGARVS EN TOTIS VIRIBVS ESTO TVVS
VIVE DIV FELIX AC QVAE MOX OMNE QVOD
OPTAS!

LAETA MINISTRABIT DILIGE PANNONIAM
INTER CONSPICVOS TVNC EXALTABERE
REGES

STELLIFERO RADIANS CYNTHIA PLENA
POLO

CLARVS APVD POPVLOS CVSTOS RECTI AR-
BITER ORBIS

DELICIAE AVSTRIADIS GLORIA PANNONI-
BVS.